

Med Carolus till Marseille

Pinkskeppet Carolus lastas för en ännu längre resa. Destinationsorten är Marseille i Frankrike. Fartygets huvudredare är bröderna Johan, Henrik och Erik Rahm, alla delägare i det mest förmögna handelshuset i Gamlakarleby.

Även denna gång vänder man sig till Alexander Donner i Stockholm som köper 1/16 i Carolus. Donner ordnar med en mottagare för lasten och skaffar försäkring för fartyget i Stockholm.

Lastrummet fylls med tjärtunnor som man föregående vinter skaffat av bönder från den närliggande landsbygden, bland annat från Nedervetil, Terjärv och Kronoby.

Matts Brännkärr och Mårten Skriko har kvitterat ut sin likvid och tänker avnjuta en middag med snaps på restaurang Tjärtunnan innan de återvänder till Nedervetil. Matts och Mårten tycker att borgarna är snikna eftersom de enligt deras mening tagit ränta på förskotten som erlagts under kontraktstiden. Men en del blev över och nya tjärdalar skall brännas. Naturligtvis skall de köpa hem lite läckerheter från Rahmska handelshuset. Det gäller även att förse sig med salt till höstslakten och lakasoppan.

Manskapet lastar 819 tunnor tjära. Dessutom lastar man 70 tunnor beck som bränts på Beckbruket intill hamnen, 176 tolfter bräder av olika storlekar, 261 st vedträn och 36 st handsmidda spikar. Lastens värde i tullen uppgår till drygt 2.500 koppardaler.

Carolus lättar ankar i slutet av oktober. Höstvindarna gynnar pinkskeppet som passerar Öresund den 17 november och når Marseille i början av år 1767. Med hänsyn till världshandeln är resmålet väl valt. Marseille är både stormakten Frankrikes och hela Medelhavsområdets viktigaste hamnstad.

Det råder skriande brist på tjära i Marseille, speciellt på finsk tjära av god kvalitet, som varje år i sporadiska mängden finner sin väg hit med fartyg från Stockholm. Tjärlasten lossas i en lokal handelsmans lager. Handelsmannen har köpt lasten av sin kompanjon Donner i Stockholm.

Återvänder med mandlar, palmolja och salt

I Marseille lastas Carolus med stenar som barlast samt med mandlar och palmolja som last. Kapten Backman vänder fartygets stäv mot Trapani på Sicilien som är en av de viktigaste salthamnarna i Medelhavet.

Salt som filtrerats ur havsvattnet skeppades i stora mängder till Nordeuropa från Medelhavet. Salt är i praktiken också den enda massprodukt som det lönar sig att frakta ända till Gamlakarleby.

Förutom att man kan sälja saltlasten med god vinst, gör saltet gott åt det nya fartygets konstruktioner. Saltet bidrar till inpregneringen av trädelarna i fartygets lastrum.

Carolus återvänder till Gamlakarleby försommaren 1767. Resan har tagit nästan ett helt år.